

Bijzondere graven op het kerkhof van Spankeren

Bij Petruskerk, Kerkweg 2

Op het kerkhof van de Petruskerk te Spankeren bevinden zich bijzondere graven. Over de overledenen valt iets te vertellen. De nummers in de tekst verwijzen naar de grafnummers op de plattegrond. Op de plattegrond zijn de graven gemarkeerd.

Plattegrond kerkhof Spankeren met de bijzondere graven (geel gemarkeerd)

Overzicht kerkhof Spankeren

Grafkelder familie Van Rhemen (grafnr. 30050)

Toen het verboden werd om overledenen in de kerk bij te zetten kon de familie van Rhemen geen gebruik meer maken van haar grafkelder in de kerk. In 1855 vroeg Frederik August baron van Rhemen toestemming voor een grafkelder op het kerkhof. De grafkelder werd gerealiseerd tegen de zuidelijke muur van de kerk. Tussen 1850 en 1921 zijn hier tien personen uit de familie bijgezet. De laatste bijzetting in 1921 was die van de laatste barones van Rhemen, geboren Carolina Cecilia Leembruggen.

Op de afdeksteen van de grafkelder staat het beeldhouwde wapen van de familie Van Rhemen. Rondom staat een gietijzeren hek. Bij de afdeksteen staat een afgebroken marmeren zuil, die de vergankelijkheid van het menselijke leven symboliseert. Daarnaast groeit een altijd groene taxusstruik, symbool van de hoop op eeuwig leven.

Grafnr. 30050 fam. Van Rhemen

Grafmonument Hendrik Dekker (grafnrs. 20720 en 20730)

Dit opvallende grafmonument is van Hendrik A.C. Dekker (1836-1905), een verdienstelijk kunstschilder uit Amsterdam. Hij had een opleiding gevolgd aan de Koninklijke Academie voor Beeldende Kunsten. In Amsterdam heeft hij lange tijd als tekenleraar gewerkt.

Hendrik Dekker verbleef regelmatig in de geneeskrachtige badinrichting Bethesda in Laag-Soeren, het huidige Landgoed Laag Soeren. Tijdens zo'n verblijf is hij op 25 mei 1905 overleden. Hervormde inwoners van Laag-Soeren kerkten in de Petruskerk en werden begraven op het kerkhof in Spankeren. Dat gebeurde ook met Hendrik Dekker.

Het grafmonument bestaat uit een afgebroken zuil als teken van vergankelijkheid. Op de zuil zijn een geknakte korenaar en een schilderspalet met penselen gebeeldhouwd. De korenaar symboliseert de eindigheid van het leven en het palet verwijst naar het beroep van de overledene. Op het monument staat de tekst 'Door de distelen tot de sterren'.

Grafnr. 20072 en 20073 fam. Dekker/Sartorius

Graven van de familie Mock (grafnrs. 11410 en 30010)

Dicht bij de zuidoosthoek van de kerk bevinden zich twee monumentale graven van de familie Mock. Jean Mock, afkomstig uit Zürich in Zwitserland, kwam omstreeks 1750 naar Nederland om officier in het leger te worden. Eén van zijn nakomelingen, Gabriël Mock, werd wegens zijn verdiensten in het leger in 1822 verheven in de Nederlandse adelstand. Een nazaat van hem was Jhr. Willem A. L. Mock, hoogheemraad van Rijnland. Deze kwam op 54-jarige leeftijd met zijn familie naar Spankeren om er te rentenieren. Hij was gehuwd met Hermina Leembruggen, zus van Carolina C. Leembruggen, die was gehuwd met mr. Alexander baron van Rhemen, heer van de Gelderse Toren. De familie Mock vestigde zich in het huis Kerkwijck, het latere IJsselsteyn.

Grafnr. 30010 fam. Mock

Grafnr. 11410 fam. Mock

Grafmonument familie Doom (grafnr. 30030)

Ten zuiden van de kerk, dicht bij de kerkmuur, bevindt zich het met een gietijzeren hek omgeven grafmonument van de familie Doom. Volgens de inscripties op de zerk zijn hier begraven Matthijs Doom, zijn echtgenote en een kind van het echtpaar. Matthijs Doom was de laatste persoon in Spankeren met de dubbelfunctie van koster-schoolmeester. Onderwijs was namelijk lang een taak van de kerk. Doom was in 1864 aangesteld door de kerkvoogdij. Als woning kreeg hij kosterij De Puthof toegewezen. Aanvankelijk gaf hij les in een schooltje achter de kerk, waar nu De Kerkhorst staat.

De burgerlijke gemeente Rheden besloot in 1882 om in Spankeren aan de Dorpsweg een openbare school te bouwen. Deze werd in 1883 in gebruik genomen, met Matthijs Doom als bovenmeester. Dat is hij gebleven tot 1891.

Grafnr. 30030 fam. Doom

Graven familie Hagen (grafnrs. 30470, 30480 en 30481)

Ten zuiden van de kerk liggen drie graven omgeven door een gietijzeren hek. In deze graven zijn zes personen van de familie Hagen begraven. De centrale persoon is Frederik Jan Hagen. Hij was afkomstig van de boerderij Het Vrouwengoed in Brummen; de jongste van tien kinderen. Hij studeerde medicijnen, waarna hij als militair arts naar het toenmalige Nederlands-Indië ging. Na terugkomst werd hij huisarts in Apeldoorn.

Twee zusters van Frederik Hagen waren in Spankeren getrouwd en woonden op resp. Erve ten Holte, de latere Burgershoeve aan de Bockhorstweg en 't Asselder aan de Beukenlaan. Jacoba, die gehuwd was met Teunis Burgers van Erve ten Holte, werd in 1882 op 36-jarige leeftijd weduwe. In 1906 werd de pachtboerderij te koop aangeboden door barones Van Rhemen. Omdat de weduwe toen over onvoldoende middelen beschikte, kocht Frederik Hagen de boerderij en deed hem later weer over aan de familie Burgers.

Grafnrs. 30470, 30480 en 30481 fam. Hagen

Graven familie Thorbecke (grafnrs. 30560, 30570, 30580, 30590, 30600, 30610)

Aan de westzijde van de kerk liggen zes grafstenen dicht bij elkaar langs de heg. Alle hier begraven en vaak jonggestorven personen waren familie van Herman Thorbecke (1801-1844), een broer van de staatsman J.R. Thorbecke. Herman studeerde medicijnen in Gent, waar hij bevriend raakte met Cornelis H. baron van Rhemen. Door de Belgische afscheiding in 1830 hebben zij hun studie in Leiden moeten afronden. Later heeft baron van Rhemen Herman Thorbecke overgehaald om zich hier als huisarts te vestigen. Voordien was Spankeren aangewezen op huisartsen uit Zutphen of Doesburg. Herman trouwde in 1837 met Arnolda van Hasselt in de Petruskerk in Spankeren. De familie woonde aan de Molenweg in Dieren. In 1844 heerste er in Nederland een tyfusepidemie. In februari 1844 stierf Herman Thorbecke op 42-jarige leeftijd zelf aan tyfus.

Grafnrs. 30560, 30570, 30580, 30590, 30600, 30610 fam. Thorbecke

Graf van Paulus S.R. van Hooff (grafnr. 20760)

Bij de noordoosthoek van de Petruskerk ligt het graf van generaal P.S.R. van Hooff. Hij was adjudant van de prins van Oranje, de latere koning Willem II. In die functie heeft hij in 1815 de slag bij Waterloo meegemaakt.

In 1840 kocht Van Hooff de havezate De Bockhorst met twee boerderijen. Hierdoor was hij gerechtigd in de marke van Spankeren, Soeren, Dieren en Ellecom. Na zijn actieve militaire diensttijd ging hij met zijn gezin op De Bockhorst wonen. In 1841 werd hij gekozen tot markerichter, met als belangrijkste taak het opheffen van de marke en het voorbereiden van de verdeling van de grond onder de markegenoten. Het ging om 1400 ha woeste grond. Het hele proces was voltooid in 1850. Van Hooff riep in dat jaar alle markegenoten bijeen voor een vergadering in de Petruskerk in Spankeren om de marke officieel te ontbinden. Paulus S.R. van Hooff stierf in 1865.

Grafnr. 20760 fam. Van Hooff